

František Štambera, „Své síly církvi a vlasti.“ – Josef Jan Sankot a jeho Dějepis města Telče na Moravě. Diplomová práce FF JU, České Budějovice 2011, 170 s.

Posudek oponenta:

Regionální dějepisectví se málokdy stává objektem výzkumu, neboť se v celostátní perspektivě zdá málo zajímavé, není spjaté s největšími osobnostmi oboru. Na druhou stranu se v něm mohou ukrývat velmi cenná fakta k historii daného místa, ale koneckonců i jedinečné lidské příběhy, což ostatně dokazuje jak bakalářská, tak na ni navazující, zde posuzovaná magisterská práce Františka Štambery.

Josef Jan Sankot byl v mnohém typickým farářem druhé poloviny 19. století a teologické vzdělání k historii nemělo zcela daleko, byť bylo výrazně ovlivněno zejména zájmem o náboženskou složku dějin, dějiny (katolické) církve jako takové. V tomto směru je samozřejmě pro Moravu konce 19. století typický i zájem o sv. Konstantina (Cyrila) a Metoděje, neboť moravská obrozenecká tradice se v tomto směru od té české poněkud odlišovala – v tomto směru by pro Františka Štamberu mohly být zajímavé i práce Martina C. Putny, třebaže jeho interpretaci Josefa Jana Sankota by výrazněji neproměnily.

Diplomová práce je především interpretací a vědeckou edicí spisu Dějepis města Telče na Moravě, který Josef Jan Sankot (asi především vzhledem ke své smrti) nikdy nedovedl k publikování, možná ani k publikovatelné podobě, což dnes již – bez znalosti jeho názorů na dochovaný spis – nemůžeme rozhodnout. Jisté je pouze to, že zemřel ještě před výročím, k němuž měla být práce připravena. Vedle edice představují zásadní části práce především všechny podkapitoly v kapitole 3 – Podrobný rozbor díla, jenž je na úrovni diplomové práce poměrně bravurní. František Štambera tak provádí hodnocení Sankotova spisu z hlediska pramenů a literatury, paleografické a gramatické stránky, jeho přístupu k látce, jenž vězí ještě v hlubokém romantismu jeho mládí, ač se ho – podle diplomanta – pokouší modifikovat pod vlivem dobového myšlení a tehdejší práce s prameny. Přibližuje i obsah díla, jenž je z hlediska historické vědy občas poměrně fabulativní. Naznačuje i rozdíly mezi čistopisem a konceptem – v tomto směru by možná stálo za to, aby edice byla

doplněna i o ty části konceptu, které v čistopise nejsou, to je ovšem otázka edičních zásad, k nimž se kdo z editorů přihlásí a řadu problémů s tím mají i literární historikové (v tomto směru by diplomantovi mohla pomoci editorská literatura – např. práce Editor a text /2006, 2. vydání/ či I. Šťovíček, Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti /2002/).

Diplomovou práci, doplněnou i přílohami a především podstatnými rejstříky, považuji za přínosnou nejen pro regionální dějiny, také po jazykové stránce je připravena pečlivě, ač se občas diplomant nevyhnul překlepům. Rád ji tedy **doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.**

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Radošovice 10. srpna 2011